Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

►B

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 30 päivänä marraskuuta 1989,

työpaikoille asetettavista turvallisuutta ja terveyttä koskevista vähimmäisvaatimuksista (ensimmäinen direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)

(89/654/ETY)

(EYVL L 393, 30.12.1989, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/30/EY, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2007	L 165	21	27.6.2007
►M2	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1243, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019	L 198	241	25.7.2019

▼B

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 30 päivänä marraskuuta 1989,

työpaikoille asetettavista turvallisuutta ja terveyttä koskevista vähimmäisvaatimuksista (ensimmäinen direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)

(89/654/ETY)

I JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tarkoitus

1. Tässä direktiivissä, joka on ensimmäinen direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi, asetetaan 2 artiklassa määritellylle työpaikalle turvallisuutta ja terveyttä koskevat vähimmäisvaatimukset.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

a) yrityksen tai laitoksen ulkopuolella käytettäviin kuljetusvälineisiin tai kuljetusvälineissä oleviin työpaikkoihin;

b) tilapäisiin tai liikkuviin työpaikkoihin;

c) vuorityöhön;

d) kalastusaluksiin;

e) peltoihin, metsiin tai muuhun maahan, joka kuuluu osana maa- tai metsätalousyritykseen, mutta joka sijaitsee erillään yrityksen rakennuksista.

3. Direktiivin 89/391/ETY säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan koko 1 kohdassa tarkoitetulla soveltamisalalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä direktiivissä olevien ankarampien tai erityissäännöksien soveltamista.

2 artikla

Määritelmä

Tässä direktiivissä työpaikalla tarkoitetaan paikkaa, joka on tarkoitettu käsittämään yrityksen tai laitoksen tiloissa olevat työpisteet, ja muuta paikkaa yrityksen tai laitoksen alueella, johon työntekijällä on pääsy työssäoloaikanaan.

II JAKSO

TYÖNANTAJIEN VELVOLLISUUDET

3 artikla

Ensimmäistä kertaa käytettävät työpaikat

Työpaikkojen, joita käytetään ensimmäisen kerran 31 päivän joulukuuta 1992 jälkeen, on täytettävä liitteessä I terveyttä ja turvallisuutta varten asetetut vähimmäisvaatimukset.

▼B

4 artikla

Jo käytössä olevat työpaikat

Työpaikkojen, jotka ovat jo käytössä ennen 1 päivää tammikuuta 1993, täytyy täyttää liitteessä II terveyttä ja turvallisuutta varten asetetut vähimmäisvaatimukset viimeistään kolmen vuoden kuluttua tuosta päivämäärästä.

Kuitenkin Portugalin tasavallan osalta työpaikkojen, jotka ovat käytössä ennen 1 päivää tammikuuta 1993, täytyy viimeistään neljän vuoden kuluttua tuosta päivämäärästä täyttää liitteessä II terveyttä ja turvallisuutta varten asetetut vähimmäisvaatimukset.

5 artikla

Työpaikoilla tehtävät muutokset

Kun työpaikoilla tehdään muutoksia, laajennuksia tai uudistustöitä 31 päivän joulukuuta 1993 jälkeen, työnantajan on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että nuo muutokset, laajennukset tai uudistustyöt täyttävät liitteessä I olevia vastaavat vähimmäisvaatimukset.

6 artikla

Yleiset vaatimukset

Työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi työnantajan on huolehdittava, että

— hätäpoistumisteille johtavat kulkuväylät sekä itse hätäuloskäynnit pidetään aina esteettöminä,

— työpaikka sekä sen koneet ja laitteet, ja erityisesti liitteissä I ja II tarkoitetut koneet ja laitteet, huolletaan teknisesti ja että kaikki havaitut viat, jotka saattavat vaikuttaa työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen, korjataan mahdollisimman nopeasti,

— työpaikka sekä sen koneet ja laitteet, ja erityisesti liitteessä I olevassa 6 kohdassa ja liitteessä II olevassa 6 kohdassa tarkoitetut koneet ja laitteet, puhdistetaan säännöllisesti tarvittavan hygienian tasoa vastaavaksi,

— suojalaitteet ja -välineet, jotka on tarkoitettu ehkäisemään ja poistamaan vaaroja, ja erityisesti liitteissä I ja II tarkoitetut laitteet ja välineet, huolletaan ja tarkastetaan säännöllisesti.

7 artikla

Työntekijöille tiedottaminen

Työntekijöille tai heidän edustajilleen tai molemmille on, tämän kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 10 artiklan säännösten soveltamista, tiedotettava kaikista turvallisuutta ja terveyttä työpaikalla koskevista toimenpiteistä.

8 artikla

Työntekijöiden kuuleminen ja työntekijöiden osallistuminen

Työntekijöitä tai heidän edustajiaan on kuultava ja heidän on sallittava osallistua tässä direktiivissä ja sen liitteissä tarkoitettujen asioiden käsittelyyn siten kuin direktiivin 89/391/ETY 11 artiklassa säädetään.

▼B

III JAKSO

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

▼M2

9 artikla

Liitteiden muuttaminen

Siirretään komissiolle valta antaa 9 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla tehdään pelkästään teknisiä muutoksia liitteisiin työpaikan osien suunnittelun, valmistuksen tai rakentamisen teknisen yhdenmukaistamisen ja standardoinnin, tekniikan kehityksen sekä kansainvälisten määräysten tai vaatimusten ja työpaikkoja koskevan tietämyksen muuttumisen huomioon ottamiseksi.

Tämän artiklan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 9 b artiklassa säädettyä menettelyä, jos asianmukaisesti perustelluissa ja poikkeuksellisissa tapauksissa, jotka liittyvät työntekijöiden ja muiden henkilöiden fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuviin välittömiin, suoriin ja vakaviin riskeihin, on toteutettava toimia hyvin lyhyessä ajassa, koska asia on erittäin kiireellinen.

9 a artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 26 päivästä heinäkuuta 2019 viiden vuoden ajaksi 9 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 9 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa ([1]) vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 9 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

([1]) EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼M2

9 b artikla

Kiireellinen menettely

1. Tämän artiklan nojalla annetut delegoidut säädökset tulevat voimaan viipymättä, ja niitä sovelletaan niin kauan kuin niitä ei vastusteta 2 kohdan mukaisesti. Kun delegoitu säädös annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, esitetään samalla ne perusteet, joiden vuoksi sovelletaan kiireellistä menettelyä.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat 9 a artiklan 6 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vastustaa delegoitua säädöstä. Siinä tapauksessa komissio kumoaa säädöksen välittömästi sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin tai neuvoston päätös vastustaa sitä on annettu sille tiedoksi.

▼B

10 artikla

Loppusäännökset

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1992. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Helleenien tasavallan osalta sovellettava päivämäärä on kuitenkin 31 päivä joulukuuta 1994.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava ne kansalliset säännökset, jotka ne ovat antaneet tai antavat tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä komissiolle kirjallisina.

▼M1

———————

▼B

11 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼B

LIITE I

DIREKTIIVIN 3 ARTIKLASSA TARKOITETUT ENSIMMÄISTÄ KERTAA KÄYTÖSSÄ OLEVIA TYÖPAIKKOJA KOSKEVAT TURVALLISUUTTA JA TERVEYTTÄ VARTEN ASETETTAVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1. **Alkuhuomautus**

Tämän liitteen mukaiset velvollisuudet ovat voimassa aina kun työpaikan, toiminnan, olosuhteiden tai vaaran erityispiirteet sitä edellyttävät.

2. **Vakavuus ja lujuus**

Sellaisten rakennusten, joissa on työpaikkoja, on oltava niiden käytön luonteen kannalta rakenteeltaan ja lujuudeltaan tarkoituksenmukaisia.

3. **Sähköasennukset**

Sähköasennukset on suunniteltava ja tehtävä siten, ettei tulipalon vaaraa tai räjähdysvaaraa synny; henkilöiden on oltava asianmukaisesti suojattuja suoran tai epäsuoran kosketuksen aiheuttamalta tapaturmanvaaralta.

Suunnittelun, rakenteen, materiaalien ja suojalaitteiden valinnan tulee olla tarkoituksenmukainen jännitteeseen, ulkoisiin olosuhteisiin ja asennusosiin käsiksi pääsevien henkilöiden pätevyyteen nähden.

4. **Hätäpoistumisreitit ja hätäpoistumistiet**

4.1 Hätäpoistumisteiden on pysyttävä esteettöminä ja niiden on johdettava ulos tai turvalliselle alueelle mahdollisimman suoraan.

4.2 Vaaratilanteessa työntekijöiden on voitava poistua kaikista työpisteistä nopeasti ja mahdollisimman turvallisesti.

4.3 Hätäpoistumisteiden lukumäärä, jakautuminen ja mitat riippuvat työpaikkojen käytöstä, laitteista ja mitoista sekä siitä, miten paljon ihmisiä enintään saattaa olla paikalla.

4.4 Hätäpoistumisovien on avauduttava ulospäin.

Liukuovia tai pyöriviä ovia ei hyväksytä erityisiksi hätäpoistumisteiksi.

Hätäpoistumisovien ei pitäisi olla siten lukittuja tai kiinnitettyjä, ettei kuka tahansa niitä hätätilanteessa tarvitseva voi heti avata niitä helposti.

4.5 Erityiset hätäpoistumisreitit ja hätäpoistumistiet on osoitettava sellaisin merkinnöin kuin kansallisessa lainsäädännössä, jolla direktiivi 77/576/ETY ([1]) pannaan täytäntöön, säädetään.

Tällaisten merkintöjen on oltava tarkoituksenmukaisissa paikoissa ja kestäviä.

4.6 Hätäpoistumisovia ei saa lukita.

Hätäpoistumisreiteillä ja -teillä sekä niihin johtavilla kulkureiteillä ja ovien kohdalla ei saa olla mitään esteitä, jotta niitä voidaan vaivatta käyttää milloin vain.

4.7 Valaisua tarvitsevat hätäpoistumisreitit ja -tiet on varustettava riittävän tehokkaalla hätävalaistuksella siltä varalta, että valaistus joutuu epäkuntoon.

([1]) EYVL N:o L 229, 7.9.1977, s. 12

▼B

5. **Palon havaitseminen ja palontorjunta**

5.1 Työpaikat on varustettava tarkoituksenmukaisilla palontorjuntalaitteilla ja tarvittaessa palon havaitsemislaitteilla ja palohälyttimillä, joiden tarve riippuu rakennusten mitoista ja käytöstä, niissä olevista laitteista, niissä olevien aineiden fyysisistä ja kemiallisista ominaisuuksista sekä niissä olevien henkilöiden suurimmasta mahdollisesta lukumäärästä.

5.2 Käsikäyttöisten palontorjuntalaitteiden luo on päästävä helposti ja niiden on oltava helppoja käyttää.

Nämä laitteet on osoitettava sellaisin merkinnöin kuin kansallisessa lainsäädännössä, jolle direktiivi 77/576/ETY pannaan täytäntöön, säädetään.

Tällaisten merkintöjen on oltava tarkoituksenmukaisissa paikoissa ja kestäviä.

6. **Suljettujen työpaikkojen ilmanvaihto**

6.1 On toteutettava toimenpiteet, jotta suljetuissa työpaikoissa on riittävästi raikasta ilmaa ottaen huomioon käytettävät työmenetelmät ja työntekijöille asetettavat fyysiset vaatimukset.

Jos käytetään koneellista ilmanvaihtoa, se on pidettävä toimintakunnossa.

Valvontajärjestelmän on ilmoitettava kaikista häiriöistä, jos se on työntekijöiden terveyden kannalta tarpeen.

6.2 Jos käytössä on laitteet ilmastointia tai mekaanista ilmanvaihtoa varten, niiden on toimittava siten, etteivät työntekijät joudu epämukavaan vetoon.

Kaikki kerääntymät ja lika, jotka todennäköisesti aiheuttavat työntekijöille välittömän terveysvaaraan saastuttamalla ilmaa, on viipymättä poistettava.

7. **Huoneen lämpötila**

7.1 Työaikana sellaisen huoneen lämpötilan, jossa on työpaikkoja, on oltava ihmisille sopiva ottaen huomioon käytettävät työmenetelmät ja työntekijöille asetettavat fyysiset vaatimukset.

7.2 Lepoalueiden, työvuorossa olevan henkilökunnan huoneiden, hygieniatilojen, ruokaloiden ja ensiapuhuoneiden lämpötilan on oltava sopiva näiden tilojen erityistarkoitusta varten.

7.3 Ikkunoiden, kattoikkunoiden ja lasiseinien tulisi olla sellaisia, että liialliselta auringonvalolta työpaikoilla vältytään ottaen huomioon työn ja työpaikan luonne.

8. **Luonnonvalo ja keinovalo huoneessa**

8.1 Työpaikkoihin on mahdollisuuksien mukaan päästävä riittävästi luonnonvaloa, ja ne on varustettava keinovaloin, joka on riittävä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemiseksi.

8.2 Valaisimet on asennettava huoneisiin, joissa on työpaikkoja sekä käytäviin siten, etteivät työntekijät joudu tapaturman vaaraan asennetun valaistustyypin vuoksi.

8.3 Työpaikat, joissa työntekijät ovat erityisen alttiina vaaralle keinovalaistuksen joutuessa epäkuntoon, on varustettava riittävän voimakkaalla hätävalaistuksella.

▼B

9. **Huoneiden lattiat, seinät, sisä- ja ulkokatot**

9.1 Työpaikkojen lattioissa ei saa olla vaarallisia kohoumia, reikiä eikä luiskia, ja niiden on oltava kiinteiksi rakennettuja ja lujia, eivätkä ne saa olla liukkaita.

Työpaikat, joissa on työpisteitä, on eristettävä riittävästi ottaen huomioon kyseisen yrityksen tyyppi ja työntekijöiden fyysinen toiminta.

9.2 Huoneiden lattioiden, seinien ja sisäkattojen pintojen on oltava sellaisia, että ne voi puhdistaa tai kunnostaa tarvittavan hygienian tasolle.

9.3 Läpinäkyvät ja läpikuultavat seinät huoneissa tai työpaikkojen ja liikenteen reittien lähellä, erityisesti kokolasiset väliseinät, on osoitettava selvästi ja tehtävä turvallisesta materiaalista tai suojattava sellaisissa paikoissa tai liikenteen reiteillä siten, että työntekijöitä estetään koskettamasta seiniin tai loukkaantumasta, jos seinät särkyvät.

9.4 Pääsy liian heikoista materiaaleista tehdyille katoille voidaan sallia ainoastaan, jos käyttöön on annettu laitteita sen varmistamiseksi, että työ voidaan suorittaa turvallisesti.

10. **Ikkunat ja kattoikkunat**

10.1 Työntekijöiden on voitava avata, sulkea, säätää tai varmistaa ikkunat, kattoikkunat ja tuulettimet turvallisesti. Niitä ei saa avata sellaiseen asentoon, että siitä aiheutuu vaaraa työntekijöille.

10.2 Ikkunoihin ja kattoikkunoihin on niiden suunnitteluvaiheessa suunniteltava tai niihin on muulla tavoin asennettava laitteet, jotka tekevät mahdolliseksi niiden puhdistamisen siten, ettei tätä työtä suorittaville työntekijöille tai rakennuksessa taikka rakennuksen ympärillä oleville työntekijöille aiheudu vaaraa.

11. **Ovet ja portit**

11.1 Ovien ja porttien paikka, lukumäärä ja mitat sekä niiden valmistuksessa käytettävät materiaalit määräytyvät huoneiden tai alueiden luonteen ja käytön mukaan.

11.2 Läpinäkyviin oviin on laitettava tarkoituksenmukainen merkintä sellaiselle korkeudelle, että ne on helppo havaita.

11.3 Heiluriovien ja -porttien on oltava läpinäkyviä tai niissä on oltava ruutu läpi näkemistä varten.

11.4 Jos ovien ja porttien läpinäkyviä tai läpikuultavia pintoja ei ole tehty turvallisista materiaaleista ja jos on vaara, että työntekijät loukkaantuvat oven tai portin särkyessä, pinnat on suojattava rikkoontumiselta.

11.5 Liukuovet on varustettava turvalaitteella, joka estää niitä putoamasta kiskoltaan ja kaatumasta.

11.6 Ylöspäin aukeavat ovet ja portit on varustettava mekanismilla, joka estää niiden putoamisen takaisin alas.

11.7 Pakoteiden varrella olevat ovet on merkittävä tarkoituksenmukaisesti.

Ne on voitava avata sisältäpäin milloin tahansa ilman erityisapua.

Ovet on voitava avata työpaikkojen ollessa käytössä.

11.8 Kaikkien olennaisessa määrin ajoneuvoliikennettä varten tarkoitettujen porttien välittömään läheisyyteen on järjestettävä ovet jalankulkijoita varten, ellei jalankulkijoiden ole turvallista kulkea porttien kautta; sellaiset ovet on merkittävä selvästi ja ne on pidettävä aina esteettöminä.

▼B

11.9 Mekaanisten ovien ja porttien on toimittava siten, ettei työntekijöille aiheudu tapaturman vaaraa.

Ne on varustettava helposti tunnistettavilla hätäsulkulaitteilla, joiden luokse on helppo päästä, ja jos ne eivät avaudu automaattisesti virran katketessa, ne on voitava avata myös käsin.

12. **Kulkureitit - vaara-alueet**

12.1 Kulkureitit, mukaan lukien portaat, kiinteät tikkaat ja lastauslaiturit ja -luiskat, on sijoitettava ja mitoitettava siten, että varmistetaan jalankulkijoiden tai ajoneuvojen helppo, turvallinen ja tarkoituksenmukainen kulku aiheuttamatta vaaraa näiden kulkureittien läheisyydessä työskenteleville työntekijöille.

12.2 Jalankulkijoille ja/tai tavaraliikenteelle tarkoitetut reitit on mitoitettava mahdollisten käyttäjien määrän ja yrityksen tyypin mukaan.

Jos kulkureiteillä käytetään kuljetusvälineitä, jalankulkijoille on varattava riittävä turvallinen kulkutila.

12.3 Ajoneuvoliikenteelle tarkoitettujen reittien ja ovien, porttien, jalankulkuteiden, käytävien ja portaikkojen väliin on jätettävä riittävä tila.

12.4 Kulkureitit on merkittävä selvästi, jos tilojen käyttö ja varustus edellyttävät sitä työntekijöiden suojelemiseksi.

12.5 Jos työpaikoilla on vaarallisia alueita, joilla työn luonteen vuoksi on vaara työntekijöiden tai esineiden putoamisesta, työpaikat on mahdollisuuksien mukaan varustettava laitteilla, jotka estävät asiattomien työntekijöiden pääsyn näille alueille.

On toteutettava aiheelliset toimenpiteet niiden työntekijöiden suojelemiseksi, joilla on oikeus mennä vaaralliselle alueelle.

Vaaralliset alueet on osoitettava selvästi.

13. **Liukuportaita ja liukukäytäviä koskevia erityistoimenpiteitä**

Liukuportaiden ja -käytävien on toimittava turvallisesti.

Ne on varustettava kaikilla tarvittavilla turvalaitteilla.

Ne on varustettava helposti tunnistettavilla hätäpysäytyslaitteilla, joihin pääsee helposti käsiksi.

14. **Lastauslaiturit ja -luiskat**

14.1 Lastauslaitureiden ja -luiskien on sovittava kuljetettavien kuormien mittoihin.

14.2 Lastauslaitureissa on oltava ainakin yksi poistumispaikka.

Tietyn pituisissa laitureissa on oltava poistumispaikka kummassakin päässä, jos se on teknisesti toteutettavissa.

14.3 Lastausluiskien on mahdollisuuksien mukaan oltava riittävän turvallisia työntekijöiden putoamisen estämiseksi.

15. **Huoneiden mitat ja ilmatila - liikkumavapaus työpisteessä**

15.1 Työhuoneissa on oltava riittävästi pinta-alaa, korkeutta ja ilmatilaa, jotta työntekijät voivat suorittaa työnsä turvallisuutensa, terveytensä tai hyvinvointinsa vaarantumatta.

▼B

15.2 Työpisteen vapaan alueen mitat on laskettava siten, että työntekijät saavat riittävästi liikkumavapautta työnsä suorittamiseksi.

Jos tämä ei erityisesti tähän työpaikkaan liittyvistä syistä ole mahdollista, työntekijälle on annettava riittävä liikkumavapaus työpisteensä lähellä.

16. **Lepotilat**

16.1 Työntekijöiden käyttöön on annettava lepohuone, jonne on helppo päästä, jos työntekijöiden turvallisuus tai terveys sitä edellyttää, varsinkin suoritettavan toiminnan tyypin vuoksi tai koska paikalla on enemmän kuin tietty määrä työntekijöitä.

Tätä määräystä ei sovelleta, jos työntekijät tekevät työtä toimistoissa tai muissa sen kaltaisissa työhuoneissa, joissa on mahdollisuus vastaavaan rentoutumiseen taukojen aikana.

16.2 Lepohuoneiden on oltava riittävän suuria ja niissä on oltava työntekijöiden määrään nähden tarpeeksi monta pöytää ja selkänojalla varustettua istuinta.

16.3 Lepohuoneissa on otettava käyttöön tarkoituksenmukaiset toimenpiteet tupakoimattomien suojelemiseksi tupakansavun aiheuttamalta epämukavuudelta.

16.4 Jos työaika keskeytyy säännöllisesti ja usein, eikä lepohuonetta ole, on järjestettävä käyttöön muita huoneita, joissa työntekijät voivat olla sellaisten keskeytysten aikana aina, kun työntekijöiden turvallisuus tai terveys sitä edellyttää.

Tulisi ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin tupakoimattomien suojelemiseksi tupakansavun aiheuttamalta epämukavuudelta.

17. **Raskaana olevat naiset ja imettävät äidit**

Raskaana olevien naisten ja imettävien äitien on voitava mennä makuulle lepäämään tarkoituksenmukaisiin olosuhteisiin.

18. **Hygieniatilat**

18.1 *Pukeutumistilat ja vaatekaapit*

18.1.1 Työntekijöille on järjestettävä asianmukaiset pukeutumistilat, jos heidän on käytettävä erityisiä työvaatteita tai milloin terveyteen tai säädyllisyyteen liittyvistä syistä johtuen heitä ei voida vaatia vaihtamaan vaatteita muissa tiloissa.

Pukeutumistiloihin on päästävä helposti, niiden tulee olla riittävän tilavia ja niissä on oltava istuimet.

18.1.2 Pukeutumishuoneiden on oltava riittävän isot, ja jokaisella työntekijällä täytyy olla mahdollisuus säilyttää vaatteensa lukitussa paikassa työajan.

Työvaatteille on oltava eri kaapit kuin tavallisille vaatteille, jos olosuhteet (kuten vaaralliset aineet, kosteus, lika) sitä edellyttävät.

18.1.3 Miehille ja naisille on järjestettävä erilliset pukeutumistilat tai mahdollisuus käyttää pukeutumistiloja erikseen.

18.1.4 Jos pukeutumistiloja ei tarvitse järjestää kohdan 18.1.1 mukaisesti, jokaiselle työntekijälle on järjestettävä vaatteiden säilytyspaikka.

18.2 *Suihkut ja pesualtaat*

18.2.1 Työntekijöille on järjestettävä riittävästi asianmukaisia suihkuja, jos työn luonne tai terveyssyyt sitä edellyttävät.

Miehille ja naisille on järjestettävä erilliset suihkutilat tai mahdollisuus käyttää niitä erikseen.

▼B

18.2.2 Suihkutilojen on oltava riittävän suuret, jotta jokainen työntekijä voi peseytyä vaivatta riittävän hygieenisissä tiloissa.

Suihkuissa on oltava kuuma ja kylmä juokseva vesi.

18.2.3 Jos suihkuja ei tarvitse järjestää 18.2.1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti, työpaikkoihin on työpisteiden ja pukeutumistilojen lähelle järjestettävä riittävästi sopivia pesualtaita, joissa on juokseva vesi (tarvittaessa kuuma vesi).

Miehille ja naisille on oltava erilliset pesualtaat tai niitä on voitava käyttää erikseen, jos säädyllisyyssyyt sitä edellyttävät.

18.2.4 Jos suihku- ja allashuoneet ovat erillään pukeutumistiloista, niiden välillä on oltava helppo kulkuyhteys.

18.3. *Käymälät ja pesualtaat*

Työpisteiden, lepohuoneiden, pukeutumistilojen sekä suihku- ja allashuoneiden läheisyydessä on oltava erilliset käymälät, joissa on riittävästi wc-altaita ja pesualtaita.

Miehille ja naisille on oltava erilliset käymälät tai mahdollisuus käyttää niitä erikseen.

19. **Ensiaputilat**

19.1. On järjestettävä yksi ensiapuhuone tai useampia ensiapuhuoneita, jos tilojen koko, toiminnan luonne tai tapaturmien tiheys sitä edellyttävät.

19.2. Ensiapuhuoneissa on oltava välttämättömät ensiapuvarusteet ja -välineet ja niihin on päästävä helposti paarien kanssa.

Ne on merkittävä siten kuin kansallisessa lainsäädännössä, jolle 77/576/ETY pannaan täytäntöön, säädetään.

19.3. Tämän lisäksi ensiapuapuvälineitä on oltava saatavilla kaikkialla, missä työolot sitä edellyttävät.

Välineet on merkittävä asianmukaisesti ja niihin on päästävä helposti käsiksi.

20. **Vammaiset työntekijät**

Työpaikat on järjestettävä siten, että tarvittaessa vammaiset työntekijät voidaan ottaa huomioon.

Tämä säännös koskee erityisesti ovia, käytäviä, portaikkoja, suihkuja, pesualtaita, käymälöitä ja työpisteitä, joita vammaiset käyttävät tai joissa he oleskelevat.

21. **Ulkona olevat työpaikat (erityissäännökset)**

21.1 Ulkona olevat työpisteet, liikenneväylät ja muut alueet tai laitteet, joita työntekijät käyttävät tai joissa he oleskelevat työskentelynsä aikana on järjestettävä niin, että jalankulkijat ja ajoneuvot voivat liikkua turvallisesti.

Jaksoja 12, 13 ja 14 on sovellettava myös yrityksen alueella oleviin pääliikenneväyliin (kiinteisiin työpisteisiin johtavat liikenneväylät), yrityksen laitteiden säännölliseen huoltoon ja valvontaan käytettäviin liikenneväyliin ja lastauspaikkoihin.

Jaksoa 12 on sovellettava myös ulkona oleviin työpaikkoihin.

21.2 Ulkona olevissa työpaikoilla on oltava riittävä keinovalaistus, jos päivänvalo ei riitä.

▼B

21.3 Kun työntekijät työskentelevät ulkona olevissa työpisteissä, työpisteet on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä niin, että työntekijät

a) suojataan ankarilta sääolosuhteilta ja jos tarpeen, putoavilta esineiltä,

b) eivät altistu haitalliselle melulle eivätkä haitallisille ulkoisille vaikutteille kuten kaasuille, höyryille tai pölylle,

c) voivat lähteä työpisteestään nopeasti vaaran uhatessa tai että heitä voidaan nopeasti auttaa,

d) eivät voi liukastua tai kaatua.

▼B

LIITE II

DIREKTIIVIN 4 ARTIKLASSA TARKOITETUT JO KÄYTÖSSÄ OLEVIEN TYÖPAIKKOJEN TURVALLISUUTTA JA TERVEYTTÄ VARTEN ASETETTAVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1. **Alkuhuomautus**

Tämän liitteen mukaiset velvollisuudet ovat voimassa aina kun työpaikan, toiminnan, olosuhteiden tai vaaran erityispiirteet sitä edellyttävät.

2. **Vakavuus ja lujuus**

Sellaisten rakennusten, joissa on työpaikkoja, on oltava niiden käytön luonteen kannalta rakenteeltaan ja lujuudeltaan tarkoituksenmukaisia.

3. **Sähköasennukset**

Sähköasennukset on suunniteltava ja tehtävä siten, ettei tulipalon vaaraa tai räjähdysvaaraa synny; henkilöiden on oltava asianmukaisesti suojattuja suoran tai epäsuoran kosketuksen aiheuttamalta tapaturmanvaaralta.

Sähköasennusten ja suojalaitteiden on oltava tarkoituksenmukaisia jännitteeseen, ulkoisiin olosuhteisiin ja asennusosien luokse pääsevien henkilöiden pätevyyteen nähden.

4. **Hätäpoistumisreitit ja hätäpoistumistiet**

4.1 Hätäpoistumisteiden on pysyttävä esteettöminä ja niiden on johdettava ulos tai turvalliselle alueelle mahdollisimman suoraan.

4.2 Vaaratilanteessa työntekijöiden on voitava poistua kaikista työpisteistä nopeasti ja mahdollisimman turvallisesti.

4.3 Pakoreittejä ja hätäpoistumisteitä on oltava riittävä määrä.

4.4 Hätäpoistumisovien on avauduttava ulospäin.

Liukuovia tai pyöriviä ovia ei hyväksytä erityisiksi hätäpoistumisteiksi.

Hätäpoistumisovien ei pitäisi olla siten lukittuja tai kiinnitettyjä, ettei kuka tahansa niitä hätätilanteessa tarvitseva voi heti avata niitä helposti.

4.5 Erityiset hätäpoistumisreitit ja hätäpoistumistiet on osoitettava sellaisin merkinnöin kuin kansallisessa lainsäädännössä, jolla direktiivi 77/576/ETY pannaan täytäntöön, säädetään kansallisen lainsäädännön mukaisin merkinnöin.

Tällaisten merkintöjen on oltava tarkoituksenmukaisissa paikoissa ja kestäviä.

4.6 Hätäpoistumisovia ei saa lukita.

Hätäpoistumisreiteillä ja -teillä sekä niihin johtavilla liikenteelle tarkoitetuilla reiteillä ja ovien kohdalla ei saa olla mitään esteitä, jotta niitä voidaan vaivatta käyttää milloin vain.

4.7 Valaisua tarvitsevat hätäpoistumisreitit ja -tiet on varustettava riittävän tehokkaalla hätävalaistuksella siltä varalta, että valaistus joutuu epäkuntoon.

▼B

5. **Palon havaitseminen ja palontorjunta**

5.1 Työpaikat on varustettava tarkoituksenmukaisilla palontorjuntalaitteilla ja tarvittaessa palon havaitsemislaitteilla ja palohälyttimillä, joiden tarve rakennusten mitoista ja käytöstä, niissä olevista laitteista, niissä olevien aineiden fyysisistä ja kemiallisista ominaisuuksista sekä niissä olevien henkilöiden suurimmasta mahdollisesta lukumäärästä.

5.2 Käsikäyttöisten palontorjuntalaitteiden luo on päästävä helposti ja niiden on oltava helppoja käyttää.

Nämä laitteet on osoitettava sellaisin merkinnöin kuin kansallisessa lainsäädännössä, jolla direktiivi 77/576/ETY pannaan täytäntöön, säädetään.

Sellaiset merkit on asetettava tarkoituksenmukaisiin paikkoihin ja tehtävä kestävästi.

6. **Suljettujen työpaikkojen ilmanvaihto**

On toteutettava toimenpiteet, jotta suljetuissa työpaikoissa on riittävästi raikasta ilmaa ottaen huomioon käytettävät työmenetelmät ja työntekijöille asetettavat fyysiset vaatimukset.

Jos käytetään koneellista ilmanvaihtoa, se on pidettävä toimintakunnossa.

Valvontajärjestelmän on ilmoitettava kaikista häiriöistä, jos se on työntekijöiden terveyden kannalta tarpeen.

7. **Huoneen lämpötila**

7.1 Työaikana sellaisen huoneen lämpötilan, jossa on työpaikkoja, on oltava ihmisille sopiva ottaen huomioon käytettävät työmenetelmät ja työntekijöille asetettavat fyysiset vaatimukset.

7.2 Lepoalueiden, työvuorossa olevan henkilökunnan huoneiden, hygieniatilojen, ruokaloiden ja ensiapuhuoneiden lämpötilan on oltava sopiva näiden tilojen erityistarkoitusta varten.

8. **Luonnonvalo ja keinovalo huoneessa**

8.1 Työpaikkoihin on mahdollisuuksien mukaan päästävä riittävästi luonnonvaloa, ja ne on varustettava keinovaloin, joka on riittävä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden kannalta.

8.2 Työpaikat, joissa työntekijät ovat erityisen alttiina vaaralle keinovalaistuksen pettäessä, on varustettava riittävän voimakkaalla hätävalaistuksella.

9. **Ovet ja portit**

9.1 Läpinäkyviin oviin on laitettava tarkoituksenmukainen merkintä sellaiselle korkeudelle, että se on helppo havaita.

9.2 Heiluriovien ja -porttien on oltava läpinäkyviä tai niissä on oltava ruutu läpi näkemistä varten.

10. **Vaara-alueet**

Jos työpaikoilla on vaarallisia alueita, joilla työn luonteen vuoksi on vaara työntekijöiden tai esineiden putoamisesta, työpaikat on mahdollisuuksien mukaan varustettava laitteilla, jotka estävät asiattomien työntekijöiden pääsyn näille alueille.

Asianmukaisten työntekijöiden vaarallisille alueille menemisen estämiseksi on toteutettava tarkoituksenmukaiset toimenpiteet.

Vaaralliset alueet on osoitettava selvästi.

▼B

11. **Lepohuoneet ja -alueet**

11.1 Työntekijöiden käyttöön on annettava lepohuone tai tarkoituksenmukainen lepoalue, jonne on helppo pääsy, jos työntekijöiden turvallisuus tai terveys sitä edellyttää varsinkin suoritettavan toiminnan tyypin vuoksi tai koska paikalla on enemmän kuin tietty määrä työntekijöitä.

Tätä määräystä ei sovelleta, jos työntekijät tekevät työtä toimistoissa tai muissa sen kaltaisissa työhuoneissa, joissa on mahdollisuus vastaavaan rentoutumiseen taukojen aikana.

11.2 Lepohuoneet ja lepoalueet on varustettava pöydillä ja selkänojallisilla istuimilla.

11.3 Lepohuoneissa ja lepoalueilla on otettava käyttöön tarkoituksenmukaiset toimenpiteet tupakoimattomien suojelemiseksi tupakansavun aiheuttamalta epämukavuudelta.

12. **Raskaana olevat naiset ja imettävät äidit**

Raskaana olevien naisten ja imettävien äitien on voitava mennä makuulle lepäämään tarkoituksenmukaisiin olosuhteisiin.

13. **Hygieniatilat**

13.1 *Pukeutumistilat ja vaatekaapit*

13.1.1 Työntekijöille on järjestettävä asianmukaiset pukeutumistilat, jos heidän on käytettävä erityisiä työvaatteita tai milloin terveyteen tai säädyllisyyteen liittyvistä syistä johtuen heitä ei voida vaatia vaihtamaan vaatteita muissa tiloissa.

Pukeutumistiloihin on päästävä helposti ja niiden tulee olla riittävän tilavat.

13.1.2 Jokaisella työntekijällä täytyy olla mahdollisuus säilyttää vaatteensa pukeutumistiloissa lukitussa paikassa työajan.

Työvaatteille on oltava eri kaapit kuin tavallisille vaatteille, jos olosuhteet (kuten vaaralliset aineet, kosteus, lika) sitä edellyttävät.

13.1.3 Miehille ja naisille on järjestettävä erilliset pukeutumistilat tai mahdollisuus käyttää pukeutumistiloja erikseen.

13.2 *Suihkut, käymälät ja pesualtaat*

13.2.1 Työpaikkojen täytyy olla siten varustellut, että työntekijöillä on lähellä

— suihkut, jos työn luonne sitä edellyttää,

— erityistilat, joissa on riittävästi käymälöitä ja pesualtaita.

13.2.2 Suihkuissa ja pesualtaissa on oltava juokseva vesi (tarvittaessa kuuma vesi).

13.2.3 Miehille ja naisille on oltava erilliset suihkut tai niitä on voitava käyttää erikseen.

Miehille ja naisille on oltava erilliset käymälät tai niitä on voitava käyttää erikseen.

14. **Ensiapuvälineet**

Työpaikoilla on oltava ensiapuvälineet.

Välineiden tulee olla asianmukaisesti merkitty ja helposti saatavilla.

▼B

15. **Vammaiset työntekijät**

Työpaikat on järjestettävä siten, että tarvittaessa vammaiset työntekijät voidaan ottaa huomioon.

Tämä säännös koskee erityisesti ovia, käytäviä, portaikkoja, suihkuja, pesualtaita, käymälöitä ja työpaikkoja, joita vammaiset käyttävät tai joissa he oleskelevat.

16. **Jalankulkijoiden ja ajoneuvojen liikkuminen**

Ulkona ja sisällä olevien työpaikkojen on oltava siten järjestetty, että jalankulkijat ja ajoneuvot voivat liikkua turvallisesti.

17. **Ulkona olevat työpaikat (erityissäännökset)**

Kun työntekijät työskentelevät ulkona olevissa työpisteissä, työpisteet on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä niin, että työntekijät

a) suojataan ankarilta sääolosuhteilta ja jos tarpeen, putoavilta esineiltä,

b) eivät altistu haitalliselle melulle eivätkä haitallisille ulkoisille vaikutteille kuten kaasuille, höyryille tai pölylle,

c) voivat lähteä työpisteestään nopeasti vaaran uhatessa tai että heitä voidaan nopeasti auttaa,

d) eivät voi liukastua tai kaatua.